

XXI. županijsko Natjecanje iz hrvatskoga jezika
4. ožujka 2016.

prvi (I.) razred

zaporka

--	--	--	--	--	--

(peteroznamenasti broj i riječ)

broj bodova:

90	
----	--

Upute natjecateljima

1. Test se piše 90 minuta.
2. Prije rješavanja testa treba pazorno ispuniti listić sa zaporkom (čitljivo i pravopisno točno).
3. Natjecatelj zaporku treba napisati na bijelu i žutu omotnicu te na prvu stranicu testa.
4. Zadatke testa treba pazorno pročitati.
5. Treba pazorno slijediti upute u zadatku.
6. Rješenja treba upisivati plavom kemijskom olovkom na za to predviđena mjesta.
7. U testu nije dopušteno precrtavanje, ispravljanje i šaranje (ako postoje nedoumice pri oblikovanju točnih odgovora, treba se koristiti radnim papirom dobivenim od škole).
8. Odgovori ne smiju biti pisani tiskanim slovima.
9. Odgovori trebaju biti pravopisno i gramatički točni.
10. Nakon završetka pisanja test, radni papir i bijelu omotnicu treba staviti u žutu omotnicu koju treba predati članu Povjerenstva.
11. Nakon objave privremene ljestvice poretka natjecatelj ima pravo uvida u test i pravo na pisanu žalbu.

Želimo Ti uspjeh na Natjecanju!

Županijsko povjerenstvo:

1. _____

(predsjednik Županijskoga povjerenstva)

2. _____

(član Županijskoga povjerenstva)

3. _____

(član Županijskoga povjerenstva)

1. Prepiši pisanim slovima, prema pravilima o pisanju velikoga i maloga početnoga slova, dijelove rečenica ispod crte otisnute velikim tiskanim slovima.

Na Sljemenu se početkom _____ održava
(MJESECA SIJEČNJA)

(SKIJAŠKO NATJECANJE *SNJEŽNA KRALJICA*)

prema nadimku _____ naše najbolje skijašice
(SNJEŽNA KRALJICA)

Janice Kostelić. Među nadarenim skijašicama sigurno ima novih _____.
(JANICA)

Obavijest o održavanju skijaškoga kupa dobit ćete na _____.
(E-ADRESU)

5	
---	--

2. Odgovor napiši na pripadajuće crte.

Napiši glagolske imenice od zadanih glagola (npr. hodati – hodanje).

a) liječiti _____

b) zasjedati _____

c) namjestiti _____

d) zalijevati _____

4	
---	--

9	
---	--

3. U sljedećim rečenicama napiši č i ć na pripadajuće crte u riječima.

- a) U obu___ari___inu izlogu ima lijepih cipela.
b) U___vrš___uju___i ogradu zapeo je za žicu.
c) Cvoko___u___i od zime pobjegao sam u hotel.
d) Ona je to na___r___kala.

4	
---	--

4. Odgovor napiši na pripadajuće crte.

Ispiši iz teksta osam sklonjivih (deklinabilnih) riječi u genitivu i lokativu.

Uspinjao se u svoju sobu uz pratnju lažnoga razmišljanja. Išao je s čudnim osjećajem nekoga tereta u sebi. Nešto mu je smetalo u njegovoj uvijek pomno uređenoj svijesti.

(prema Ranko Marinković, *Kiklop*)

genitiv: _____, _____, _____, _____

lokativ: _____, _____, _____, _____

5	
---	--

5. Odgovor napiši na pripadajuće crte.

Odredi sintaktičku službu podcrtanim riječima u rečenici.

Zaljubio sam se u kolegicu koja je radila kao nastavnica matematike.

u kolegicu - _____

matematike - _____

2	
---	--

11	
----	--

**6. Odgovor napiši na pripadajuće crte.
Razvrstaj podcrtane riječi.**

Dune vjetar, ponese s lica maramu, ali ju zadržim u letu. Ona iza mene ni riječi.
Svratim na nju krišom pogled i ne mogah vjerovati sam sebi! Za glavom mi sjelo na
mahovinu djevojčice tako bijelo i nježno kao da vidje samo bijelu mjesečinu...

(prema A. G. Matoš, *Cvijet sa raskršća*)

zamjenice: _____, _____

prilozi: _____, _____

prijedlozi: _____, _____

veznici: _____, _____

čestice: _____, _____

5	
---	--

**7. Odgovor napiši na pripadajuće crte.
Koje su norme prekršene u zadanim rečenicama?**

a) Živio je u Ulici Andrije Kačića-Miošića. _____

b) Najavite se putem telefona. _____

c) Bio je on hvarski ronioc. _____

3	
---	--

8. Označi riječi odgovarajućim naglascima.

s ni je g š te d je ti g ni je z do l et je ti

4	
---	--

12	
----	--

9. Odgovor napiši na pripadajuće crte.
Imenuj zadane jezične pojave.

š

[š]

/š/

3	
---	--

10. Odgovor napiši na pripadajuću crtu.
Rastavi spojnicama riječi na morfeme.

Volim slušati glazbu.

3	
---	--

11. Odgovor napiši na pripadajuću crtu.
Ispiši iz rečenice sve tjesnačne glasove (frikative, strujne glasove). Ne moraš ponavljati iste glasove.

Zaledio se od straha.

tjesnačni glasovi (frikativi, strujni glasovi): _____

1	
---	--

12. Odgovor napiši na pripadajuće crte.
Ispiši iz niza dvije riječi u kojima su se dogodile tri glasovne promjene (jednačenje po zvučnosti, jednačenje po mjestu tvorbe, gubljenje suglasnika).

raščešljati, obraščić, bešuman, bežični, išarati, besadržajan

2	
---	--

9	
---	--

13. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Razvrstaj podcrtane glagolske oblike.

Barun Ungnad podigao se sa svojom vojskom po zapovijedi nadvojvode Karla da otme Turcima stare hrvatske tvrđave Bužim, Zrinj i Čazmu što ih je bosanski paša Ferhat osvojio bio, i htio je otisnuti nevjernu silu od Une. U nekoliko manjih okršaja razbi Turke.

(prema A. Šenoa, *Zlatarovo zlato*)

infinitiv: _____

prezent: _____

perfekt: _____

aorist: _____

pluskvamperfekt: _____

6	
---	--

14. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

Koja od navedenih rečenica ima silaznu intonaciju?

- a) Gdje si bio jučer?
- b) Hoćemo li otići?
- c) Ana je jučer bila u školi?
- d) Sutra si u školi?

1	
---	--

7	
---	--

15. Odgovor napiši na pripadajuće crte.

Odredi nadodsječna (suprasegmentna) razlikovna sredstva hrvatskoga standardnog jezika.

Uhvatio mu se za pās. _____

Nije bilo vratārā. _____

2	
---	--

16. Zaokruži slovo ispred točne tvrdnje.

- a) Zarez se ne piše ispred isključnih rečenica.
- b) Zarez se ne piše između istoznačnih priložnih oznaka.
- c) Zarez se ne piše između različitih priložnih oznaka.
- d) Zarez se ne piše pri naknadnom dodavanju.

1	
---	--

17. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

Koja je rečenica točno podijeljena na naglasne cjeline?

- a) Ponedjeljkom se u | našoj | advokatskoj | kancelariji | oduvijek | ostajalo | popodne.
- b) Bila je | to | tradicija | koje su se | pridržavali | svi | zaposlenici.
- c) Za petama | mi ide | vjetar | svom | silinom.
- d) Ja jesam | predala | dokumente.

1	
---	--

4	
---	--

**18. Odgovor napiši na pripadajuće crte.
Ispiši naglašen slog iz zadanih riječi.**

- a) limun _____
- b) recepcionar _____
- c) razbuktati se _____

3	
---	--

19. Naglasi riječi i stavi zanaglasnu dužinu tamo gdje je potrebno u zadanoj rečenici.

Č u v a j l e đ a !

2	
---	--

20. Odgovor napiši na pripadajuće crte.

Koja od navedenih riječi ima odgovarajući ponuđeni naglasak?

riječi:

meso, magarac, mačka, meditirati

- a) kratkouzlazni naglasak na prvom slogu u riječi _____
- b) kratkosilazni naglasak na prvom slogu u riječi _____
- c) dugouzlazni naglasak na unutarnjem slogu u riječi _____
- d) dugosilazni naglasak na prvom slogu u riječi _____

4	
---	--

9	
---	--

21. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

Koje riječi čine minimalni par?

- a) kit – kut
- b) lijek – lik (književni)
- c) slon – stol
- d) suho – ruho

1	
---	--

22. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

Kojoj jezičnoj skupini pripada hrvatski jezik?

- a) istočnojužnoslavenskoj
- b) istočnoslavenskoj
- c) zapadnojužnoslavenskoj
- d) zapadnoslavenskoj

1	
---	--

23. Odgovor napiši na pripadajuće crte.

Ispiši iz zadanoga primjera pet zanaglasnica (naslonjenica, enklitika).

Na bunjištu je pijetao biser iščeprko
I gledajuć ga mrko
On reče: „Kad bi bila bar
Od koristi ta glupa stvar!
Nije li smiješno, što je tako cijene?
...”

(prema I. A. Krilov, *Pijetao i biser*)

5	
---	--

7	
---	--

24. Odgovor napiši na pripadajuće crte.

Ispiši iz zadane rečenice tri prednaglasnice (prislonjenice, proklitike).

Basna pokazuje: ako se veliki s malima udruže, spasit će se u životu jedni i drugi.

3	
---	--

25. Odgovor napiši na pripadajuće crte.

Napiši dativ jednine zadanih imenica.

a) tvrtka _____ c) spletko _____

b) banka _____ d) točka _____

4	
---	--

26. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

Koja je rečenica pravopisno točna?

a) Poštovani ravnatelju
Molim Vas da mi odobrite korištenje znanstvenoga dopusta.

b) Poštovani ravnatelju
molim Vas da mi odobrite korištenje znanstvenoga dopusta.

c) Poštovani ravnatelju,
Molim Vas da mi odobrite korištenje znanstvenoga dopusta.

d) Poštovani ravnatelju,
molim Vas da mi odobrite korištenje znanstvenoga dopusta.

1	
---	--

8	
---	--

27. Označi riječi odgovarajućim naglascima.

c r v ž i g š a v g r o m

4	
---	--

28. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

U kojoj se riječi dogodila palatalizacija?

- a) knez – kneže
- b) micati – mičem
- c) brzo – brže
- d) vikati – vičem

1	
---	--

29. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

Koja je rečenica pravopisno točna?

- a) Sat – sat i pol čekao sam kakav-takav odgovor.
- b) Sat – sat i pol čekao sam kakav – takav odgovor.
- c) Sat-sat i pol čekao sam kakav-takav odgovor.
- d) Sat-sat i pol čekao sam kakav – takav odgovor.

1	
---	--

30. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

U kojoj je riječi ispravan pravopisni ostvaraj zadanih fonetskih ostvaraja?

- a) [počišati] – podšišati
- b) [počišati] – potšišati
- c) [počišati] – pošišati
- d) [počišati] – po šišati

1	
---	--

7	
---	--

31. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

Koja je rečenica pravopisno točna?

- a) „Profesore”, upitao je učenik, „hoću li dobiti jedinicu?”
- b) „Profesore”, upitao je učenik „hoću li dobiti jedinicu?”
- c) „Profesore,” upitao je učenik „hoću li dobiti jedinicu?”
- d) „Profesore,” upitao je učenik, „hoću li dobiti jedinicu?”

1	
---	--

32. Upiši točan fonem d ili t u zadanim riječima.

- a) Imate li još po___ pitanja?
- b) Njega ste po___cijenili.
- c) Po___ krala mi se pogreška.

3	
---	--

33. Zaokruži slovo ispred točne tvrdnje.

- a) Dvosložne i višesložne riječi na prvom slogu imaju samo silazne naglaske.
- b) Naglasak ili akcent isticanje je sloga silinom, visinom i dužinom.
- c) Nenaglašena/zanaglasna dužina nema razlikovnu ulogu u riječi.
- d) Proklitike su naglašene kada se nađu ispred riječi s uzlaznim naglaskom.

1	
---	--

5	
---	--

34. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

Koja je rečenica pravopisno točna?

- a) Plitvička jezera, naš najpoznatiji Nacionalni park, dosad je posjetilo mnogo turista.
- b) Plitvička jezera, naš najpoznatiji nacionalni park, dosad je posjetilo mnogo turista.
- c) Plitvička jezera naš najpoznatiji Nacionalni park dosad je posjetilo mnogo turista.
- d) Plitvička jezera naš najpoznatiji nacionalni park dosad je posjetilo mnogo turista.

1	
---	--

35. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

U kojoj su se riječi dogodile jotacija i jednačenje po mjestu tvorbe?

- a) potpalublje
- b) sljepoća
- c) raščupan
- d) češći

1	
---	--

2	
---	--